

1. Raportul de combinare ion metalic (B^{n+}): EDTA este:
  - a. 1:1 pentru ionii metalici cu N.O.= 1 și N.C.=2;
  - b. 1:2 pentru ionii metalici cu N.O.= 2 și N.C.= 4;
  - c. 1:3 pentru ionii metalici cu N.O.= 3 și N.C.= 6;
  - d. 1:4 pentru ionii metalici cu N.O.= 4 și N.C.= 8;
  - e. 1:1 indiferent de N.O. și N.C. al ionului metalic.

2. Reacția de complexare decurge:
  - a. în mai multe trepte când ligandul este monodentat;
  - b. în mai multe trepte când ligandul este polidentat;
  - c. într-o singură treaptă când ligandul este polidentat;
  - d. într-o singură treaptă când ligandul este monodentat;
  - e. în mai multe trepte indiferent de natura ligandului.

3. În reacția de complexare cu un ligand polidentat rezultă:
  - a. un complex metalorganic;
  - b. un complex molecular;
  - c. un complex de incluziune;
  - d. un chelat;
  - e. un complex colorat.

4. Curba de titrare complexometrică este reprezentarea grafică a:
  - a. variației concentrației speciei chimice de analizat în funcție de volumul de titrant adăugat;
  - b. $\lg [B^{n+}]$ în funcție de volumul de titrant adăugat;
  - c. pB în funcție de volumul de titrant adăugat;
  - d. $\lg[B^{n+}]$ în funcție de volumul soluției de analizat;
  - e. pB în funcție de volumul soluției de analizat.

5. Constanta condițională de stabilitate a complexonatilor depinde de:
  - a. constanta de formare a complexului B^{n+} -EDTA (BY);
  - b. pH;
  - c. ionizarea complexonei;
  - d. disocierea complexonatului;
  - e. culoarea complexului.

6. Constanta de stabilitate a unui complexonat:
- este constanta de echilibru a reacției de complexare;
  - are valori cuprinse între 10^{-5} - 10^{-8} ;
  - este constanta de echilibru a reacției de disociere a complexonatului;
  - este dependentă de pH-ul de lucru;
  - nu poate fi determinată.
7. Domeniul de viraj al indicatorilor metalocromici depinde:
- numai de pH-ul de lucru;
  - numai de constanta de stabilitate a complexului B^{n+} -In;
  - numai de constanta de stabilitate a complexului B^{n+} -EDTA;
  - de pH-ul de lucru, constanta de stabilitate a complexului B^{n+} -EDTA și constantele de ionizare ale EDTA;
  - de pH-ul de lucru, constanta de stabilitate a complexului B^{n+} -In și constantele de ionizare ale indicatorului.
8. Care dintre indicatorii de mai jos se utilizează în complexonometrie:
- fenolftaleina;
  - negrul de eriocrom T;
  - murexidul;
  - metiloranjul;
  - difenilamina.
9. Se titrează 10 mL soluție Mg^{II} 0,01M cu soluție de CIII 0,01M la pH=10 în prezența indicatorului negru de eriocrom T. ($K_{f(MgY)} = 4,9 \cdot 10^8$, la pH 10 $\alpha_{(Y/H)} = 0,35$). Constanta condițională de stabilitate, pMg în soluția inițială și pMg la punctul de echivalență, au valorile:
- $1,715 \cdot 10^8$; 2; 6,73;
  - $4,9 \cdot 10^8$; 0; 7;
  - $1,715 \cdot 10^8$; 2; 5,27;
  - $1,715 \cdot 10^8$; 2; 7;
  - $4,9 \cdot 10^8$; 2; 5,27.
10. Se titrează ionul Mg^{II} cu soluție standard de CIII în prezența indicatorului negru de eriocrom T; înainte de începerea titrării, soluția conține:
- complexul Mg^{II} - negru de eriocrom T și Mg^{II} ;
  - complexul Mg^{II} - complexonă și negru de eriocrom T;
  - complexona III;
  - negrul de eriocrom T.

11. La titrarea ionului Mg^{II} cu soluție standard de CIII în prezența indicatorului negru de eriocrom T, la punctul de echivalență soluția conține:
- complexul Mg^{II} -negru de eriocrom T;
  - complexul Mg^{II} - complexonă și negru de eriocrom T;
  - complexonă III;
  - negru de eriocrom T;
  - Mg^{II} .
12. La titrarea complexonometrică a Mg^{II} , saltul ΔpMg în jurul punctului de echivalență crește cu:
- creșterea concentrației soluției inițiale;
  - creșterea stabilității complexonatului;
  - scăderea concentrației soluției inițiale;
  - scăderea stabilității complexonatului;
  - viteza reacției de complexare.
13. Determinarea complexonometrică a substanțelor organice se face prin titrare:
- directă, cu soluție standard de complexonă III;
  - prin substituție;
  - prin diferență;
  - fără indicator;
  - substanțele organice nu se pot doza complexonometric.
14. Sarea disodică a acidului etilendiaminotetraacetic (Na_2EDTA , CIII) se folosește ca titrant în complexonometrie, deoarece:
- este solubilă în apă și formează cu toți ionii metalici precipitate insolubile;
  - este solubilă în apă și formează cu cationii polivalenți complecși solubili și stabili; c. este un acid poliprotic;
  - reacția decurge în trepte în funcție de N.C. al ionului metalic;
  - formează cu cationii polivalenți complecși în raport molar 1:1.
15. Indicatorii complexonometrici:
- sunt solubili în apă și prezintă mai multe forme colorate, în funcție de pH;
  - formează complecși de tip sare cu ionii metalici;

- c. formează complecși de tip chelat cu ionii metalici;
  - d. stabilitatea complecșilor B^{n+} -In trebuie să fie mai mare decât a complecșilor B^{n+} -EDTA;
  - e. stabilitatea complecșilor B^{n+} -In trebuie să fie mai mică decât a complecșilor B^{n+} -EDTA.
16. Modificarea de culoare care se observă la punctul de echivalență la titrările complexonometrice se datorează:
- a. modificării de culoare a indicatorului la modificarea pH-ului;
  - b. descompunerii complexului B^{n+} -In și prezenței indicatorului liber în soluție;
  - c. diferenței de culoare între indicatorul liber și complexul B^{n+} -In;
  - d. diferenței de culoare între ionul metalic și complexonatul B^{n+} -EDTA.
  - e. diferenței de culoare între complexul B^{n+} -In și complexonatul B^{n+} -EDTA.
17. Care dintre substanțele de mai jos pot fi analizate prin titrări complexonometrice directe:
- a. clorura de amoniu;
  - b. clorura de calciu;
  - c. nitratul bazic de bismut;
  - d. sulfatul de potasiu;
  - e. clorura de magneziu.
18. Sarea disodică a acidului etilendiaminotetraacetic (Na_2EDTA , CIII) utilizată ca soluție standard în complexonometrie:
- a. are $E_g = M_r/2$;
  - b. are $E_g = M_r$;
  - c. formează complecși colorați cu toți cationii;
  - d. formează complecși colorați cu cationii colorați;
  - e. formează săruri cu ionii metalelor alcaline.
19. Domeniul de viraj al indicatorului negru de eriocrom T la titrarea complexonometrică a ionului Mg^{II} ($K_f^{MgIn} = 2,7 \cdot 10^5$) la $pH=10$ este:
- a. $\Delta pH = 10 \pm 1$;
  - b. $lgMg = 5,43 \pm 1$;
  - c. $\Delta pInd = 5 \pm 1$;
  - d. $\Delta pMg = 5,43 \pm 1$;
  - e. 5-6.
20. Ce este complexonometria?

21. Care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o reacție pentru a fi utilizată în complexonometrie?
22. Care este principiul complexonometriei?
23. Indicatori complexonometrici. Indicatori metalocromici. Explicați funcționarea negrului de eriocromT la dozarea complexonometrică a Mg^{II} .
24. Indicatori complexonometrici. Indicatori metalocromici. Explicați funcționarea murexidului la dozarea complexonometrică a Ca^{II} .
25. Indicatori complexonometrici. Indicatori incolori. Precizați condițiile în care acidul salicilic poate fi folosit ca indicator la titrarea complexonometrică a Fe^{III} ($K_{a1}=1,06 \cdot 10^{-3}$; $K_{a2}=7,94 \cdot 10^{-14}$; $\beta_{[FeIn]2+}=9,13 \cdot 10^{15}$; $\beta_{[FeIn2]^-}=3,16 \cdot 10^{27}$; $\beta_{[FeIn3]3-}=1,99 \cdot 10^{35}$; $\beta_{[FeY]^-}=1,3 \cdot 10^{25}$). Scrieți reacțiile care au loc la titrare.
26. Se titrează 30 mL soluție $Cu^{II} 10^{-1}M$ cu soluție standard $CIII 10^{-1}M$, la $pH=9$. Să se calculeze pCu în momentele importante ale titrării. Caracteristicile curbei. ($K_f(CuY) = 6,31 \cdot 10^{18}$, $\alpha_{(Y/H)}=0,052$, $\alpha_{(Cu/NH_3)}= 1,73 \cdot 10^{-9}$)
27. Să se calculeze saltul de pPb în jurul punctului de echivalență ($\pm 1\%$), dacă se titrează:
- 20 mL $Pb^{II} 1M$ cu $CIII 1M$,
  - 20 mL $Pb^{II} 0,1M$ cu $CIII 0,1M$, la $pH 10$.

Observații. ($K_f(PbY) = 1,09 \cdot 10^{18}$, $\alpha_{(Y/H)}= 0,35$)

28. Se titrează 15 mL soluție $Ca^{II} 10^{-1}M$ cu soluție standard $CIII 10^{-1}M$, la $pH=12$. Să se calculeze pCa în momentele importante ale titrării. Caracteristicile curbei. ($K_f(CaY) = 4,91 \cdot 10^{10}$, $\alpha_{(Y/H)}=0,98$)
29. Să se calculeze saltul de pCa în jurul punctului de echivalență ($\pm 1\%$), dacă se titrează:
- 10 mL $Ca^{II} 1M$ cu $CIII 1M$,
  - 10 mL $Ca^{II} 0,1M$ cu $CIII 0,1M$, la $pH 12$.

Observații. ($K_f(CaY) = 4,91 \cdot 10^{10}$, $\alpha_{(Y/H)}= 0,98$)

Rezultate

9. c. 19. d. 26. 9,76; 9,85; 10,24; 11,04; 12,06; 13,06; 13,79; 14,52; 15,52. 27. a. 2,30; 8,94; 15,58; b. 3,30; 9,44; 15,58. 28. 1; 1,09; 1,48; 2,28; 3,30; 4,30; 5,99; 7,68; 8,68. 29. a. 2,30; 5,49; 8,68; b. 3,30; 5,99; 8,68.